

INTER-AGENCY COMMON FEEDBACK PROJECT

संरक्षण सम्बन्धी समुदायको बुझाइको प्रतिवेदन – ललितपुर

अप्रिल २०१६

अनुसन्धान विधि

समुदाय बुझाई सर्वेक्षण सम्पन्न गर्न १४ वटा प्रभावित जिल्लाका ८४ समुदायका आगुवा कार्यकर्ताहरू (सीएफएहरू) र १२ जिल्ला समन्वयकर्ताहरूलाई तीन दिनसम्मा सर्वेक्षण प्रश्नावली र अध्ययनका विभिन्न पक्षहरू सम्बन्धमा तालिम प्रदान गरिएको थियो। प्रत्येक चराणमा भुकम्प प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये हरेकबाट १५० जनाका दर्ले दरले

जम्मा २१०० प्रतीक्रीयादाताहरूको नमुना आकारमा सर्वेक्षण गरिएको छ सबै तथ्यांक संकलन कोबो टुलबक्स प्रायोग गरी मोबाईल फोन मार्फत सम्पन्न गरिएको छ।

नमुना छनोट

यो आध्ययनले गोला प्रथाद्ररा र्याण्डम स्याम्पलिङ गरी गाविस तथा नगरपालिकाहरूको छनोट गर्दछ। गाबिस तथा नगरपालिकाहरूको सुची मध्येबाट सीएफएहरूले सापेक्षिक रूपमा पहुँचयोग्य हुनेगरी चारवटा गाउँ बिकास समिति (गाविस)हरु (ग्रामीण नमुना) र एउटा नगरपलिका (शहरी नमुना) छनोट गर्नेछन। नगरपालिका नभएका जिल्ला (जस्तै रसुवा)मा नगर वरिपरिको नमुना क्षेत्रका रूपमा जिल्ला सदरमुकाममा तीनवटा वडाहरू गोला प्रथा माध्यमवाट छनोट गरिएका छन् र हरेक वडामा दशजना प्रतिकृयादताहरूमा सर्वेक्षण गरिएको छ।

यो नमुना छनोटका आधारमा केही सिमहरु हुने कुरा स्वीकर गर्नु पर्ने हुन्छ। गाविस छनोट गोला प्रथा माध्यमवाट हुने भए पनि पहुँच हुन नसक्ने क्षेत्रहरुमा रहेका समुदायहरुवाट सुझाव संकलन गर्दैन; यो सुझाव सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्रवाट संकलन गरिएको भन्दा फरक हुन वा नहुन पनि सक्छ। यसका अतिरिक्त नमुना आकारले १४ वटा जिल्ला भरीको राष्ट्रिय स्तरको प्रतिनिधित्व प्रदान गर्ने भए पनि जिल्ला स्तरमा यसलाई सांकेतिक रुपमा मात्र लीन सिक्नेन्छ।

घरधुरी र प्रतिकृयादाताहरूको छनोट

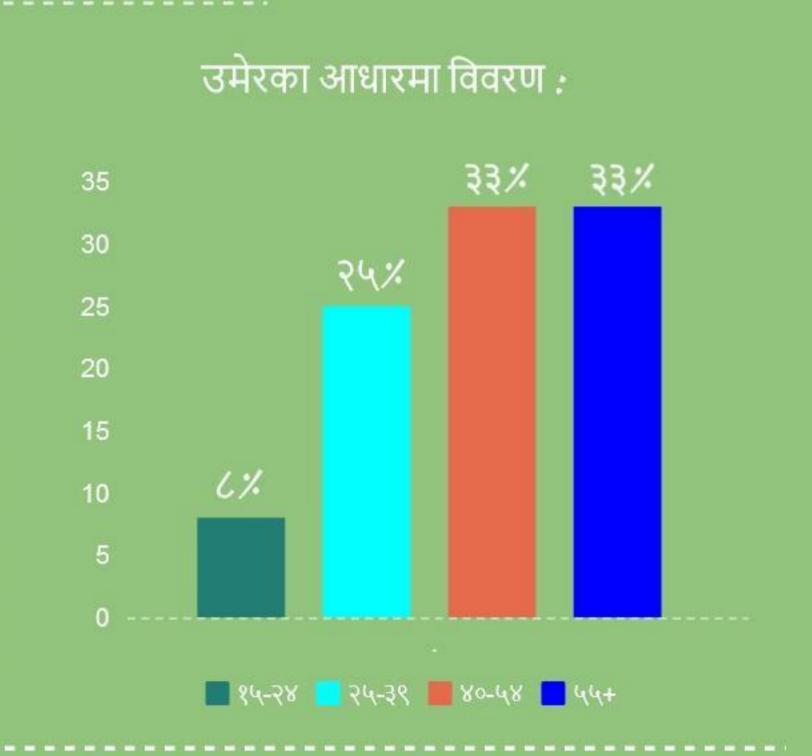
छनोट गरिएका गाविस /नगरपालिका/ जिल्ला सदरमुकामका वडाहरुमा आइपुग्दा सिएफएहरुले ब्यक्तिगत आन्तर्वाता प्रकृयालाई सुरुवात गर्न बिद्यालय, मन्दिर वा चौतारा जस्ता प्रवेश बिन्दुहरुको पिहचान गर्छन्। पिहचान गरिएका प्रवेश बिन्दुवाट आन्तर्वाताको सुरुवात गर्ने आधारका रुपमा कलम घुमाउने तरिकालाई आपनाठेन छन्। कलमको दिशाको पिहलो घरमा सर्वेकक्षण गरिने छ र प्रत्येक वडामा दशवटा घरहरुमा सर्वेक्षण सम्पन्न नहुँदासम्मा पिहले सर्वेक्षण गरिएको घरवाट दुईवटा घरलाई छोड्ने प्रकृयालाई अपनाइने छ। अस्थायी आश्रयस्थलहरुलाई पिन नियमित घरधुरी नमुनाको हिस्साका रुपमा लिइने छ।

घरधुरीमा पुगिसके पिछ सिएफएबाट सर्बेक्षणका समयमा घरमा उपस्थित १५ बर्ष वा सो भन्दा बडी उमेरका प्रितिकृयादाताहरुको समुह मध्येबाट एकजन ब्क्तिसँग आन्तरवाता लिइनेछ। नमुना जनसंख्याका हिसाबले विविधतायुक्त हुने तथा सर्वेक्षण क्षेत्रको जनसंख्या प्रतिविम्वित गर्ने सुनिस्चित गर्न गणकहरुले हरेक घरमा विभिन्न उमेर समृह तथा लिङका प्रतिकृयादाताहरुको छनोट गर्नेछन।

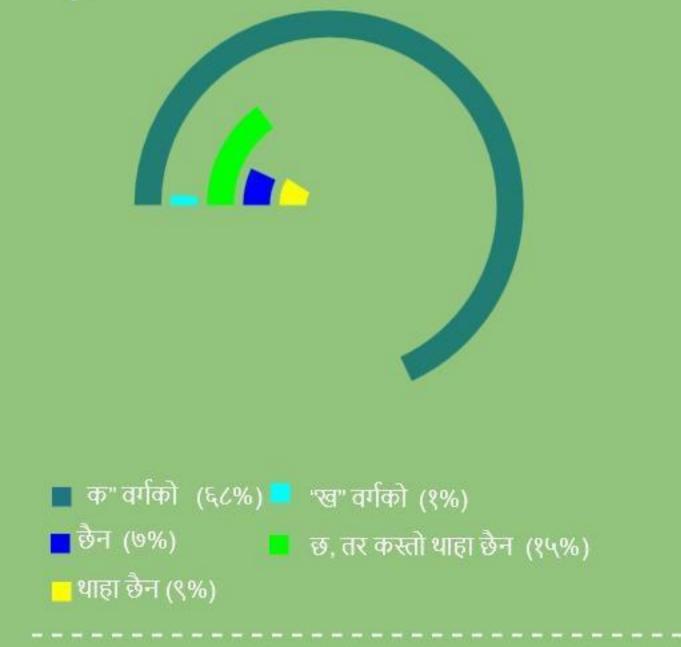
ललितपुर

कुल सर्वेक्षण संख्या: १५०

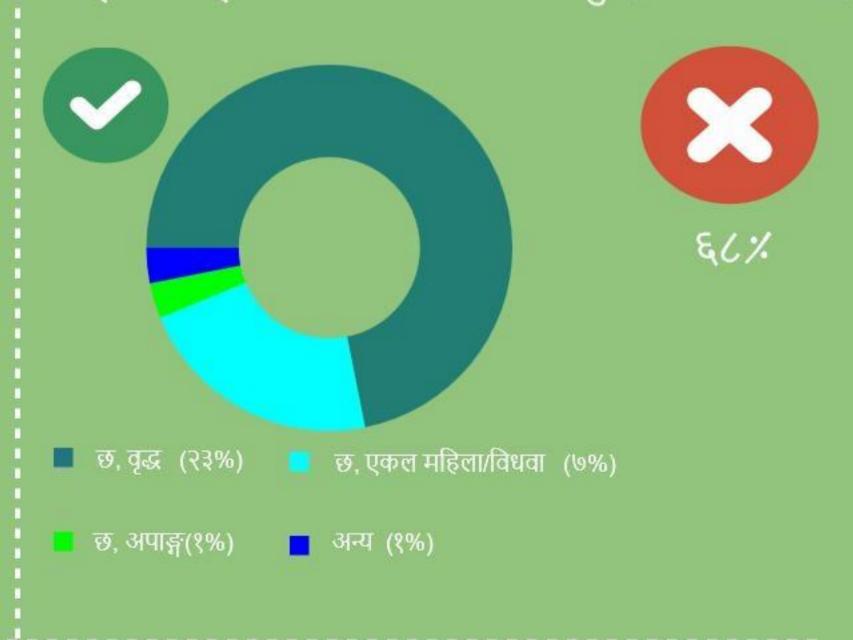

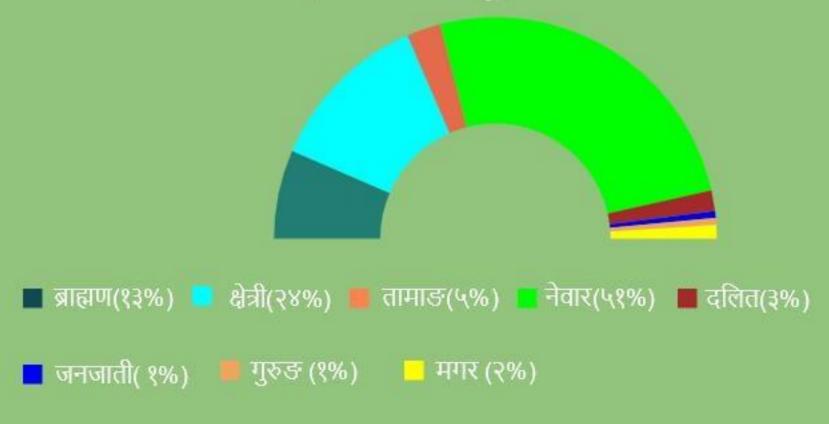
भूकम्प पीडित परिचयपत्रको आधारमा विवरण

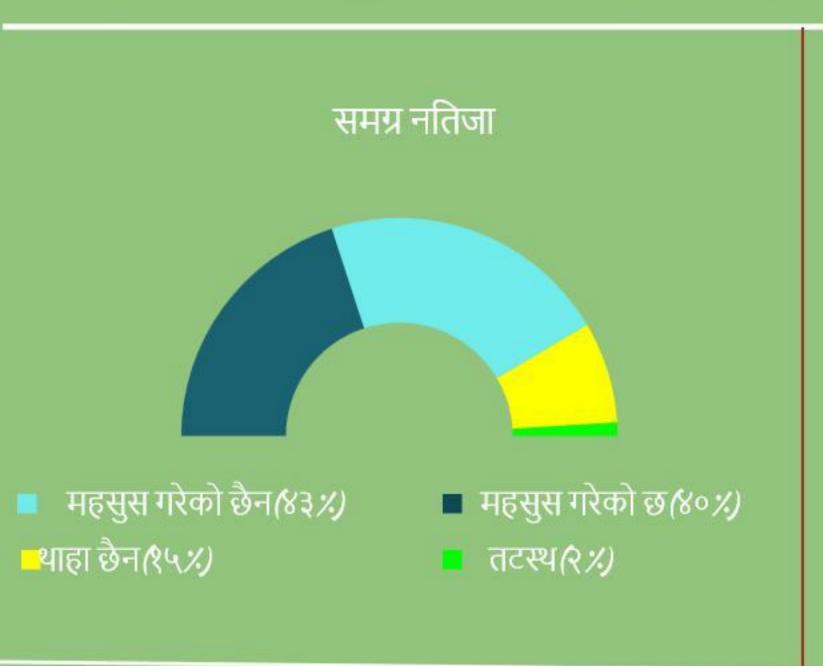
तपाई वा तपाइको परिवारसँग सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र छ ?

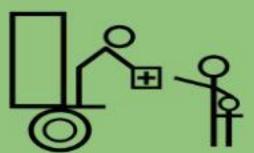
जात /जातीय समूहकोआधारमा विवरण

१. तपाइँको गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे कुनै तनाव रहेको महसुस गर्नुभएको छ ?

१क. यदी छ भने यस्तो तनाव के कारणले भएको हो ?

सहायता पउनमा ढिलाइ (३०%)

पुनर्वासको योजना अभाव(२५%)

लैंगिक आधारमा विवरण

महसुस गरेको छैन(४१%) महसुस गरेको छ(४५%)

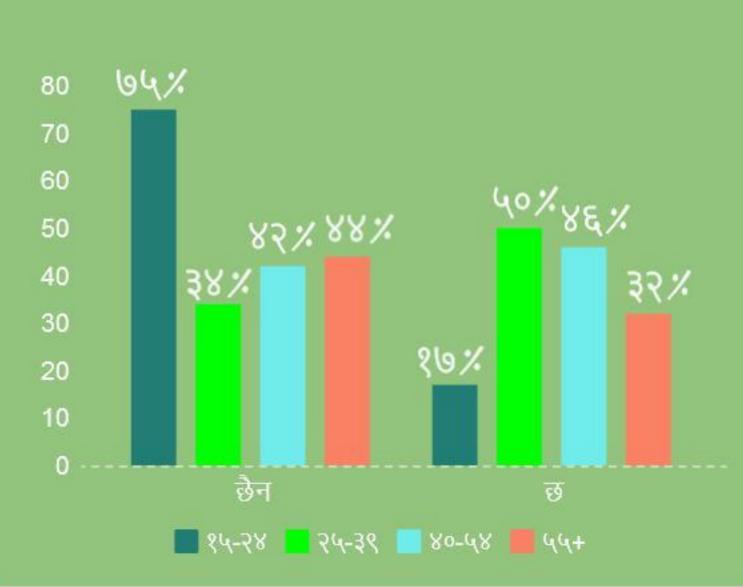
महसुस गरेको छैन(४६%) महसुस गरेको छ (३६%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

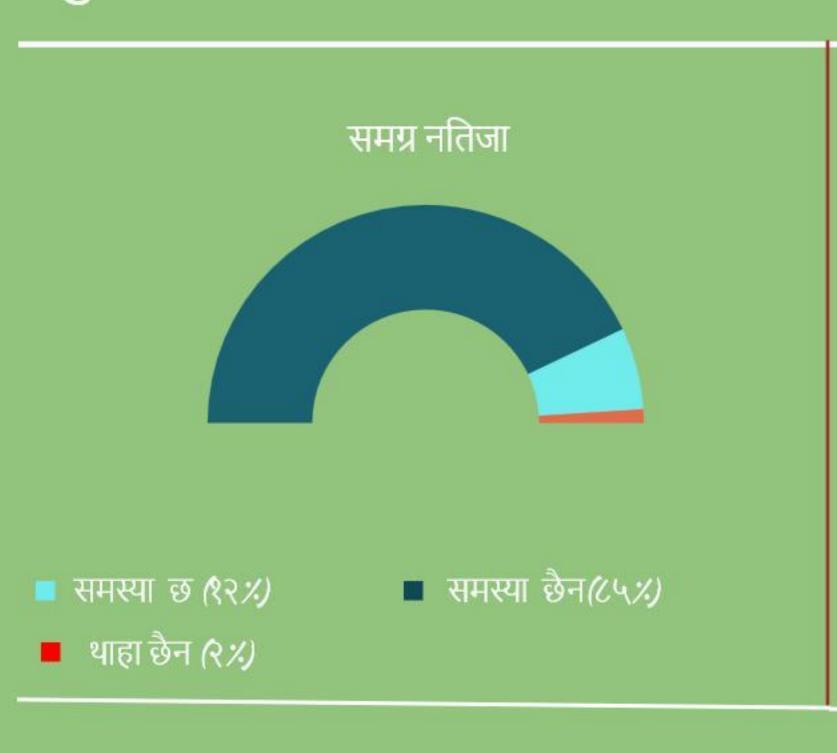

७५% दलित, ६५% ब्राम्हण, ६१% छेत्री, ३८% तामांग र २५% नेवार ले गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे कुनै तनाव रहेको महसुस नगरेको जनाएका छन /

५५% नेवार, ३०% ब्राम्हण, २५% दलित, २२% छेत्री र १३% तामांग लें गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे तनाव रहेको महसुस गरेको जनाएका छन् /

२. तपाइँको घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या छ ?

२क. बालबालिका सम्बन्धी मुख्य दुई समस्या के के हुन् ?

अस्थाइ बसोबासमा असुरक्षा (४४%)

मनोसामाजिक सहायता (३३%)

लैंगिक आधारमा विवरण

समस्या छैन(८४%) समस्या छ(१४%)

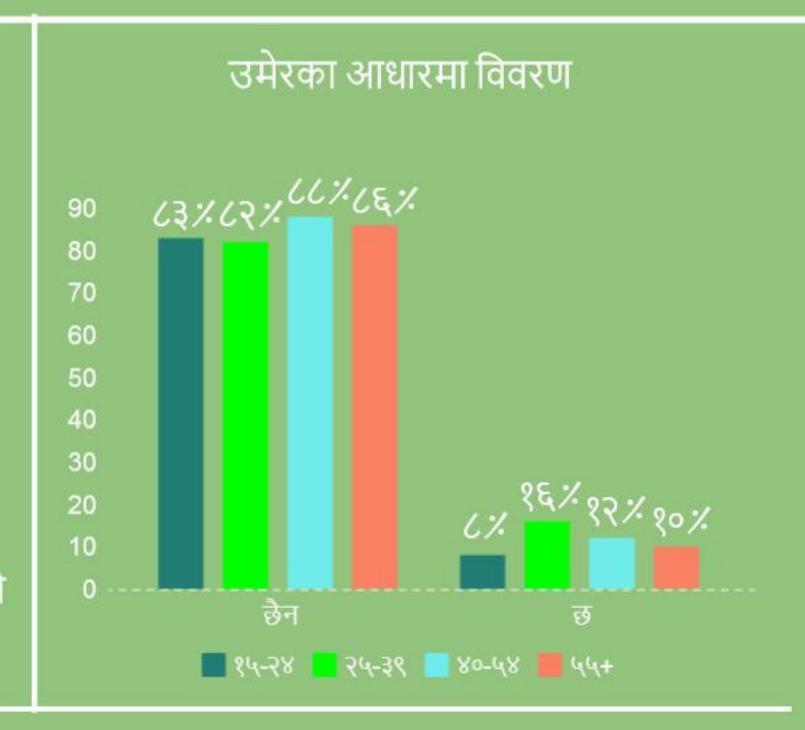

समस्या छैन(८७%) समस्या छ(११%)

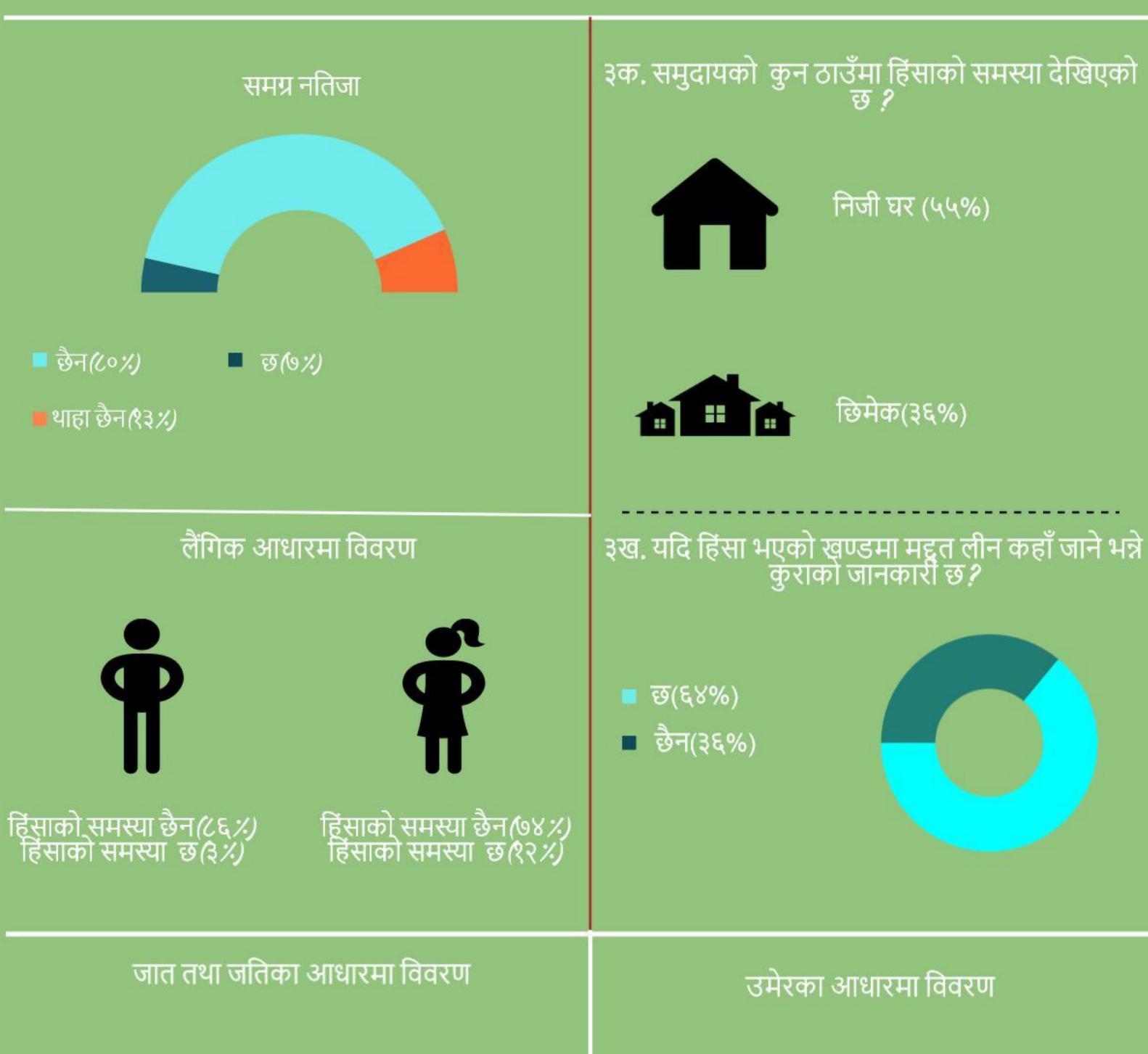
जात तथा जतिका आधारमा विवरण

समग्रमा धेरै जसो जात तथा जतिका उत्तर्दाता ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या नभएको जनाएका छन् /

१८% नेवार, १५% ब्राम्हण र ३% छेत्री ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित समस्या भएको जनाएका छन् /

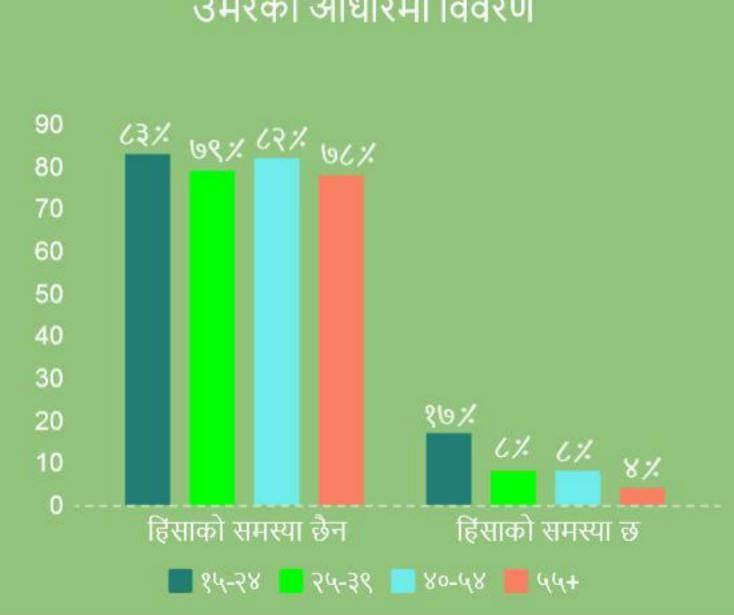

३. तपाइँको समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या छ ?

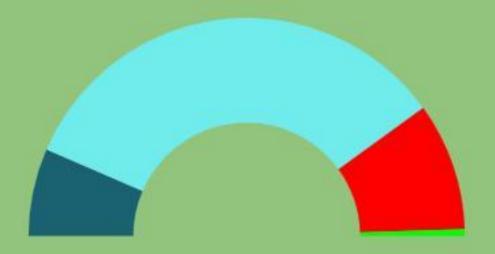

४. तपाइँको गाउँ समाजमा पुन र्निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वञ्चित वा विभेद गरिएको छ ?

समग्र नतिजा

- विश्वत वा विभेद गिरएको छैन (६७%)
- वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (१३%)
- थाहा छैन (१९%)
- तटस्थ(१%)

४क. उनीहरूलाई भेदभाव गरिनुको मुख्य दुई कारण के हुनसक्छ ?

क्षतिको आधारमा (३३%)

भाडामा बस्ने भएकाले(२४%)

सम्पतिको आधिकारीक कागजात नभएका कारण (२४%)

लैंगिक आधारमा विवरण

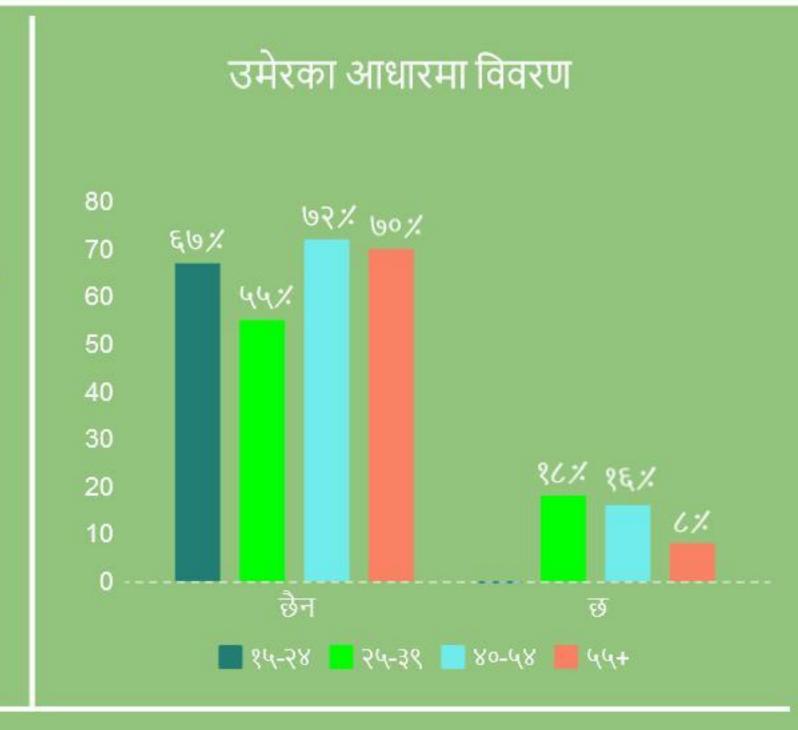

वञ्चित वा विभेद गरिएको छ*(*१९*%)* वञ्चित वा विभेद गरिएको छैन*(*६६*%)*

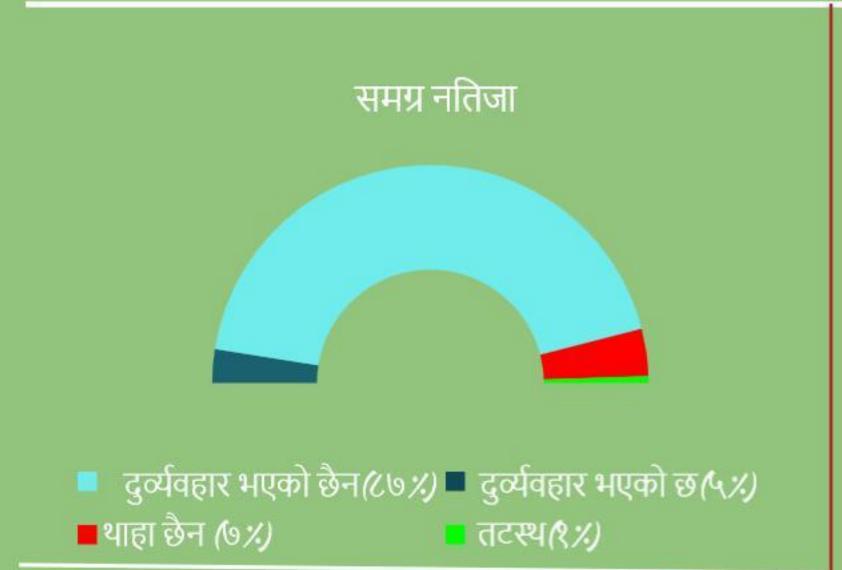
जात तथा जतिका आधारमा विवरण

र्रेट्र होत्री, ७५% तामांग, ७०% ब्राम्हण, ५८% नेवार र ५०% दलित ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई विञ्चत वा विभेद नगरिएको जनाएका छन्

५०% दलित, १५% ब्राम्हण, १४% नेवार र ८% छेत्री ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वश्चित वा विभेद गरिएको जनाएका छन्

५. तपाइलाई पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको छ

लैंगिक आधारमा विवरण

दुर्व्यवहार भएको छैन (९१%) दुर्व्यवहार भएको छ (४%)

दुर्व्यवहार भएको छैन(८४%) दुर्व्यवहार भएको छ(५%) ५क. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने कसरी ?

वितरण सूचीमा नाम नराखेर (५०%)

गुनासो नसुनेर (३८%)

मानसिक तनाव दिएर (१३%)

५ख. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने त्यसको गुनासो कहाँ गर्ने बारे थाहा छ ?

■ छ (१३%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

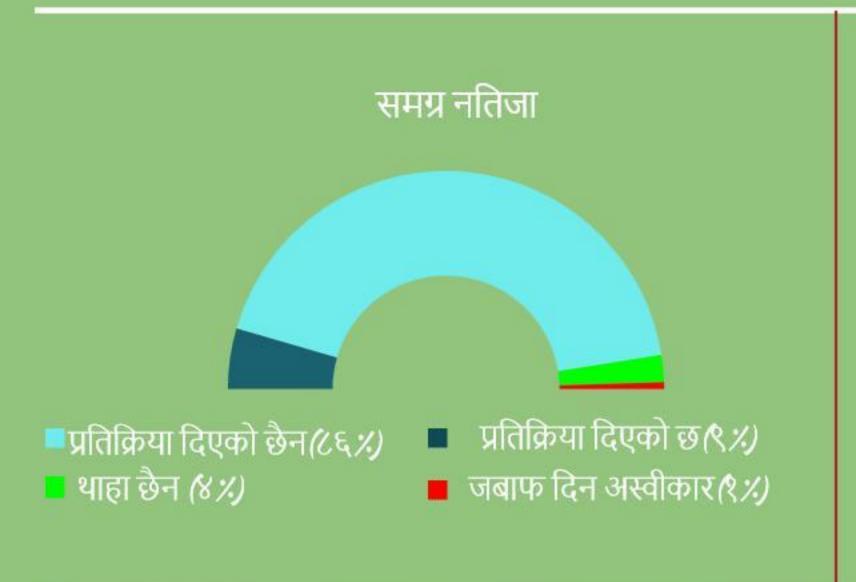
्रें ९२% छेत्री, ९०% ब्राम्हण, ८६% नेवार र ७५% तामांग तथा दिलत ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार नभएको जनाएका छन् /

२५% दलित्, ७% नेवार र ५% ब्राम्हण ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै क्रिसिमको मौर्खिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको जनाएका छन् /

६. तपाइँले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिनुभएको छ ?

६क. तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया नदिनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के –के हुन्?

कसैले सुन्ला जस्तो नलागेर (४३%)

मैले भनेर के हुन्छ भन्ने लागेर (३०%)

लैंगिक विवरण

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८९%) प्रतिक्रिया दिएको छ(८%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८३%) प्रतिक्रिया दिएको छ(११%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

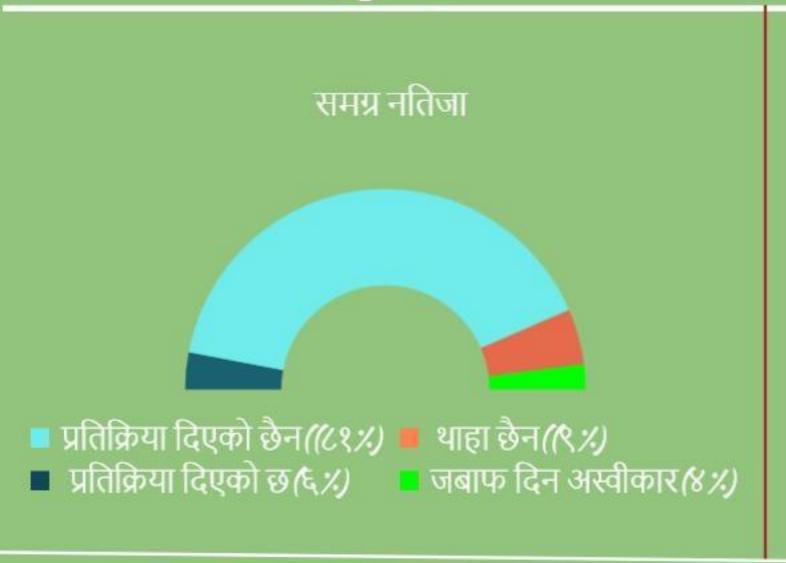
१००% दलित, ९१% नेवार, ८९% छेत्री, ८८% तामांग र ब्राम्हण ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छैनन् /

४०% ब्राम्हण, १३% तामांग, ५% नेवार र ३% छेत्री ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छन् /

७. तपाइले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिनुभएको छ?

७क, तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया निदनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के -के हुन्?

मैले भनेर के हुन्छ भन्ने लागेर(४०%)

कसैले सुन्ला जस्तो नलागेर (३९%)

लैंगिक आधारमा विवरण

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८५%) प्रतिक्रिया दिएको छ(४%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन(७८%) प्रतिक्रिया दिएको छ(८%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

२००% दलित, ८९% नेवार, ७५% तामांग, ७२% छेत्री र ६५% ब्राम्हण ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया नदिएकी जनाएका छन् 7

२५% ब्राम्हण र ५% नेवार ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिएको जनाएका छन् /

